Het verhaal van Stephanie

In de afgelopen anderhalf jaar sprak PSvertelt met jongeren die uit een kwetsbare situatie hebben geleefd. Ze hadden te maken met schulden, een onveilig thuis of dakloosheid. Je leest hier hun verhalen.

Als ik naar mijn handen kijk, zie ik meer dan alleen een lichaamsdeel. Ik zie zachtheid. Ik heb geen eelt, geen ruwe plekken. Die zachtheid weerspiegelt wie ik ben. Doordat ik zoveel heb meegemaakt in mijn leven, ben ik ook wat zachter geworden naar de wereld toe. Maar tegelijkertijd zijn het hele sterke handen. Want door die handen ben ik er nog vandaag. Ze hebben heel veel gedragen – dingen die je niet kunt zien, maar die er wel zijn.

Mijn jeugd
Vanaf mijn geboorte had ik eigenlijk al een helpende hand nodig. Mijn ouders konden niet voor me zorgen, puur omdat ze verslaafd waren aan alcohol. Dus ik ben al heel jong voor mezelf gaan zorgen. En ook voor mijn zusje. Ik moest alles alleen doen.

Dus je moet je voorstellen: ik heb op jonge leeftijd allebei mijn ouders verloren. Ik ben in instellingen gezet, zes in vijf jaar tijd. Ik had een familie waar je niks aan had. Waar je iemand hoort te beschermen, hebben zij gefaald. Ik wil niet zeggen dat mijn familie het grootste probleem was, want mijn leven was vanaf baby al één groot probleem. Maar mijn familie en mijn ouders hebben daar wel een hele grote rol in gehad.

Ik ben een kind van neef en nicht. Dan word je sowieso al op een bepaalde manier bekeken. Mijn ouders waren heel goed in het ontduiken van kinderbescherming, jeugdzorg, dat soort dingen. Ik heb nooit echt een stabiel huis gehad.

Het moment dat mijn moeder overleed was ik negen. Vanaf dat moment kwam ik in een pleeggezin terecht, wat ook mijn familie was. En daar is het helemaal fout gegaan. Waar ik beschermd hoorde te worden, werd ik mishandeld. Familie zou je moeten kunnen vertrouwen, je zou op je familie moeten kunnen leunen. Maar dat is een harde les die ik heb geleerd. Familie word je mee geboren en daar moet je het mee doen. De een heeft een gouden lepel, de ander een roestige lepel. *That's life.*

Overleven in plaats van leven
Ik was bezig met overleven, niet met kind zijn. De meeste kinderen zijn bezig met schoolcijfers, met vriendjes, met een onbezorgd leven. Maar ik? Ik moest overleven. Ik had geen vriendjes, geen normale douche thuis, we douchten in koud water omdat de

huur nooit werd betaald. Het geld ging altijd naar alcohol. Dus ja, ik groeide heel anders op dan de meeste kinderen.

Wat dat met je doet? Je wordt heel snel volwassen. Je kunt geen kind meer zijn. Op dat moment is het kind in jou weggenomen.

Voor mij is overleven het normale woord voor leven. Het is hoe ik ben gaan denken. Met overleven ben je niet aan het denken, maar aan het doen. En op dat moment doe je wat er nodig is, wat er ook maar nodig is. Ik hoor vaak mensen zeggen: *"Ik zou er niet meer zijn als ik in jouw schoenen stond."* Maar wat moet ik met die opmerking? Het is mijn leven. Ik heb mijn leven genomen zoals het is. En ik weet niet beter dan overleven. Dus overleven is voor mij eigenlijk gewoon leven.

Ik heb PTSS. Ik dacht altijd dat ik posttraumatische stressstoornis had, maar ik heb complexe PTSS. Dat houdt in dat je niet weet hoe je moet leven. Alles zit in de war, alles loopt door, maar jij weet niet hoe je moet reageren of handelen. Soms loop je vast in moeilijke situaties en word je direct teruggebracht naar die tijd. Dat is wat ik meemaak.

Mezelf gelukkig kopen
Op een gegeven moment ging ik in de schulden. Dat was toen ik bij mijn tante woonde. Ik was niet gelukkig. Dus wat deed ik? Ik ging mezelf gelukkig kopen. Het geluksgevoel was nieuw voor me. Het was tijdelijk, en dat zorgde ervoor dat ik steeds meer ging bestellen. Ik zocht dat geluksmomentje: even niet aan de problemen denken, even mezelf kunnen zijn. Een jonge dame die al te veel achter de kiezen heeft en gewoon een normale tiener wil zijn in plaats van het meisje met 300 pagina's vol informatie bij de kinderbescherming. Achteraf was het niet slim, maar op dat moment had ik het nodig.

Mijn dakloosheid
Ik was geen straatslaper, maar een bankslaper. Dat betekent dat ik bij vrienden of kennissen sliep, soms in een kelderbox, om maar niet op straat te hoeven zijn. Voor veel mensen is een huissleutel vanzelfsprekend. Maar eigenlijk is dat niet zo. Een huissleutel geeft je toegang tot een warm bad, een koelkast met eten en een bed dat op je staat te wachten. Dat is macht. En die macht wordt vaak vergeten.

Ik kwam bij het Leger des Heils terecht. Dan ben je twintig en zit je tussen de mensensmokkelaars, de dealers, sekswerkers. Ik sliep met een oog open want alles werd gestolen. Later brachten ze me onder in een huis vol met tienermoeders: ik had een eigen kamer. Een koelkast. Een kast waar ik mijn spulletjes kon bewaren. Voor het eerst kon ik ademen. Ik kon even mezelf zijn, zonder al die problemen eromheen.

Mijn strijd met bewindvoering
Er bestaat zoiets als bewindvoering, iemand die tijdelijk je rekeningen overneemt. Er zijn er twee: eentje voor de persoon en eentje van de staat. Als je er eentje van de staat hebt, ben je echt wel wat verder van huis. Want de staat denkt niet aan jou of jouw problemen. Ze denken: *Dit moet betaald worden, en zo wordt dat gedaan.*

Tijdens de coronatijd had ik een verkeerde bewindvoerder. Ze sloten zelfs mijn tv af. In coronatijd! Dat was een levensbehoefte, want we moesten de persconferenties volgen. Dat leidde tot fikse discussies. Maar ik durfde niet over te stappen. Tot ik een keer voor leugenaar werd uitgemaakt. Toen was voor mij de maat vol. Ik ben geen leugenaar. Ik ben een Rotterdamse. Ik spreek wat ik denk. Maar als je me voor leugenaar uitmaakt, dan is het klaar.

De overstap was een drama: verkeerde informatie, niet op tijd aangeleverd, geen juiste informatie over de rekeningen. Het was een stressbom. Maar nu zit ik al twee of drie jaar bij een nieuwe bewindvoerder, en dat gaat zo goed. Zij kijkt naar mij. Ze vraagt: *"Wat heb jij nodig?"* En ze geeft me vertrouwen. Fouten maken mag. Ze zegt: *"Ga het zelf maar doen. Je leert het wel."* En als ik een keer een uitgave doe omdat ik niet helder kan nadenken, zegt ze: *"Het is oké, je bent aan het leren."*

Wat ik hoop dat anderen doen
Iedereen is op zichzelf gesteld. Mensen willen helpen, maar kunnen het niet. Wat ik mis, is dat mensen gewoon goed voor elkaar zijn. Je weet nooit of iemand een slechte dag heeft. Het is zo simpel: *"Hé, hoe gaat het?"* Dat vergeten we zo vaak. *"Hé, ik ben Stephanie. Wie ben jij?"* Misschien praten ze de eerste, tweede of derde keer niet, maar de vijfde keer wel. Een vast gezicht zorgt voor vertrouwen. En misschien durven ze dan te zeggen: *"Ik deal hier en hiermee."*

Het is niet erg als het niet lukt. Het is niet erg als je een fout maakt. Fouten maken mag. Daar leer je van. En zo werkt het leven.

Ik heb geleerd dat vertrouwen opbouwen tijd kost, dat kleine gebaren groot verschil kunnen maken, en dat je soms gewoon iemand nodig hebt die zegt: *"Ik zie je."*

Soms is het niet de grote daad die iemand redt, maar het simpele feit dat iemand er is. Die je een kans geeft om adem te halen. En dat is precies wat ik nodig had.

Stephanie heeft een eigen huisje en werkt als ervaringsdeskundige waar ze jongeren leert over de risico's van achteraf betalen, geld lenen en schulden. Ook hoopt ze binnenkort een kinderboek uit te brengen.

Het verhaal van Yasin
In de afgelopen anderhalf jaar sprak PSvertelt met jongeren die uit een kwetsbare situatie hebben geleefd. Ze hadden te maken met schulden, een onveilig thuis of dakloosheid. Je leest hier hun verhalen.

Mijn naam is Yassin. Ik ben 25, kom uit Leiden en ik ben artiest. Ik speel gitaar. Ze vertellen een verhaal. Een verhaal dat ik soms liever voor mezelf houd.

In mijn geloof staat dat je in iemands handen kunt lezen. Niet zo van *"je leeft nog vijf jaar"* of *"je hart klopt zo"*, maar meer op een persoonlijke manier. Elke lijn in mijn handen staat voor iets. Levenslijn. Hartlijn. Wat je hebt meegemaakt. Alsof je iemands leven in één blik ziet. En ja, dat is te persoonlijk. Dus dat houd ik liever bij mezelf.

Mijn handen doen nog veel meer. Ik ben goed in klassiek gitaar, maar ook in goocheltrucs.Ik speel een beetje piano. En ik schrijf spoken word. Dus eigenlijk ben ik de hele dag met mijn handen bezig. Ze zijn mijn instrument.

Thuis

Ik had een moeilijk thuis. Mijn ouders waren er gewoon niet voor mij. Er was altijd ruzie, onenigheid. Ik snapte niet waarom ze zo boos op me werden. Terwijl zij juist degene hadden moeten zijn die me helpen groeien, me steunden, lieten ze het afweten.

Ik herinner me dat ik al uit huis werd gezet toen ik zes of zeven was. Mijn moeder sleepte me gewoon naar buiten als ze weer eens superboos was. Ik had geen vader, mijn biologische vader ken ik niet. Mijn stiefvader was vaak op werk en behandelde me koel. Mijn moeder werd boos om van alles: een kamer die niet opgeruimd was, vuilnis dat niet buiten stond. Kleine dingen, maar voor haar was het genoeg om me weg te sturen.

Kind zijn

Als kind wil je gezien worden. Je wilt buitenspelen, voetballen met je vrienden. Maar als het thuis niet goed ging, voelde ik me schuldig. Alsof ik ergens niet goed genoeg was. Stond ik op het pleintje met mijn vrienden te voetballen, dan dacht ik: *Houden mijn ouders eigenlijk wel van me?* Of: *Wat betekent het als ze thuis zo boos zijn? Is er iets mis met mij?*

Als je daar niemand hebt om over te praten, wordt het zwaar. Dan ga je op zoek naar dingen die dat gevoel weghalen.

Op straat: een leven zonder thuis

Toen ik vijftien was, belandde ik echt op straat. Niet omdat ik dat wilde, maar omdat er niemand was die voor me zorgde. Geen thuis. Geen geld. Geen perspectief. Op straat ontmoette ik mensen die ook op zoek waren naar een uitweg. Mensen die hasj verkochten, vuurwerk, of andere dingen. We hadden niks. En we waren jong. Niemand keek naar ons om.

We kregen het gevoel: *Wat maakt het nog uit?* Waar gaat mijn leven naartoe? Is dit het nou? Daarnaast waren de mensen om me heen vaak niet goed voor me. Op school werd ik uitgemaakt voor vanalles omdat ik anders was. Ik paste niet bij de rest. Mijn mindset, mijn manier van denken botste met de anderen. Maar toen ik begon met dealen, merkte ik dat ik ineens een netwerk kreeg. Mensen die voor me opkwamen. Een plek om naartoe te gaan als ik weer eens uit huis werd gezet.

Het kantelpunt: dakloos en zonder hulp

Het echte kantelpunt kwam toen ik uit huis werd gezet door mijn ouders. Jeugdzorg had geen plek voor me. Geen bed. Geen slaapplek. De enige optie was een politiecel. Dus ik moest kiezen: op straat slapen of in een cel. Op dat moment had ik nog een broertje en zusje thuis, die ook ongelukkig waren. Ik dacht: *Als ik toch in een cel moet slapen, kan ik er net zo goed iets voor doen.* Ik wilde mijn broertje en zusje gelukkig maken, want niemand anders leek om ons te geven.

Ik was vijftien. En ik moest alleen dealen met die situatie. Op een gegeven moment ging het fout. Ik kwam in een gesloten instelling terecht.

Zelf opgevoed: mijn eigen kompas

Niemand heeft me echt opgevoed. Niet mijn ouders. Niet het systeem. Dus ik heb altijd in mijn hoofd bedacht hoe ik het graag zou willen zien. En daar probeerde ik me aan vast te houden. Dat is denk ik ook wat me heeft gered. Ik zag om me heen hoe mensen zich gedroegen, hoe ze dingen deden, en ik dacht: *Dit voelt niet goed.* En daar heb ik me aan vastgehouden.

Ik hoop dat ik ooit op een plek kom waar ik niet de hele tijd hoef te bewijzen dat ik een persoon ben. Waar mensen me gewoon zien voor wie ik ben. Waar ik een dak boven mijn hoofd heb, een warme maaltijd, en iemand die met me praat. Niet als een procedure. Niet als een nummer. Maar als een mens.

Het systeem dat faalde

Het systeem – mijn ouders, jeugdzorg, hulpverlening – heeft me uit de handen laten vallen. En dat is precies wat er misgaat. Ze zoeken het probleem vaak bij het kind: *“Hij heeft zijn school niet afgemaakt, dus er moet iets mis zijn met hem.”* Maar vaak zit het probleem niet in het kind. Het zit in de omgeving. In wat dat kind nooit heeft gekregen om überhaupt te kunnen functioneren.

Mijn droom: een plek voor jongeren

Met mijn artiestschap wil ik een plek maken voor jongeren die nergens terechtkunnen. Een veilige plek waar ze niet op straat hoeven te zijn. Want in de jeugdzorg wil je momenteel echt niet zitten. Ik hoop dat er ooit een plek komt waar jongeren gewoon terechtkunnen, zodat ze niet op straat hoeven te zijn. Een plek waar ze zichzelf kunnen zijn, zonder druk, zonder oordeel.

Een boodschap aan de wereld

Ik hoop dat mensen beseffen dat die jongeren die zo vaak worden genoemd – de probleemjongeren, de lastpakken, eigenlijk precies hetzelfde zijn als de mensen die in het publiek zitten. Alleen hebben ze dingen niet gekregen die jij wel hebt gekregen. Ik hoop dat mensen daar een stuk geluk uit kunnen halen. Dat ze beseffen hoeveel zegeningen ze hebben gehad.

En ik hoop dat mensen dit verhaal voelen. Dat ze het opnemen en er iets concreets mee doen. Want dat is wat ik wil meegeven: *Doe iets met dat gevoel.*

Yasin heeft een eigen huisje, studeert technische bedrijfskunde, en maakt een voorstelling over zijn leven en de gesloten jeugdzorg. Hij wil verder groeien in zijn artiestschap en zoekt mensen en plekken die hem kunnen ondersteunen.
Wil je meer weten over Yasin? www.artoftheworld.eu